

УДК 316.774:291.13

2. Актуальні проблеми функціонування соціальних та політичних інститутів

О.В. Максимчук

orcid.org/0000-0003-3063-0161

Викладач кафедри філософії та суспільних дисциплін

Уманського державного педагогічного університету

імені Павла Тичини

С.С. Бондар

orcid.org/0000-0002-8231-5166

Кандидат політичних наук,

Доцент кафедри філософії та суспільних дисциплін

Уманського державного педагогічного університету

імені Павла Тичини

РОЛЬ МАС-МЕДІА У ФОРМУВАННІ ПОЛІТИЧНИХ МІФІВ

Постановка проблеми. Трансформація та динаміка змін соціального середовища породжують низку актуальних проблем ХХІ ст. До них можемо віднести і таке явище, як міфологізація політики. Дану проблему характеризують як наростаюча масовізація політичних процесів так і подальший динамічний розвиток інформаційних медіа-технологій. Масовізація політики була результатом зростання глобальної невизначеності, турбулентності та суперечливого розвитку політичних процесів у всьому світі. У свою чергу, мас-медіа в зростаючої міжнародної та геополітичної конкуренції, використовуються владою як потужний інструмент політичного впливу. При цьому виконуючи не лише інформаційну, а й ідеологічну функцію. Поєднання цих двох фундаментальних процесів призводить до загальної ірраціоналізації політики та створює надзвичайно сприятливі умови для контролю над політичною свідомістю та поведінкою мас за допомогою технологій політичного міфотворення.

Дані явища та процеси є досить характерними для нашої країни, оскільки

все існування від періоду незалежності України було відзначено різким політичним протистоянням в умовах кризи, яка створила сприятливі умови для створення та поширення політичних міфів. Як показує політична практика, діалог між владою та суспільством будується саме на міфологічних підставах.

Однак питання щодо природи, сутності, функцій, місця та ролі засобів масової інформації у міфотворчості політичного процесу досі залишаються дискусійними, що знайшло своє відображення у існуванні різних, часом діаметрально протилежних точок зору та концепцій. Тому міфологія стає потужною науковою сферою, в якій беруть участь представники різних сфер гуманітарних знань. У цій взаємодії політологи вивчають феномен політичного міфу та технологію створення політичного міфу.

Мета. Метою нашої статті – є здійснення комплексного аналізу особливостей творення засобами масової інформації сучасних політичних міфів. Відповідно до теми та мети основні завдання полягають у тому, щоб визначити особливості політичного міфу як чинника трансформації політичної свідомості та розглянути механізми політичного міфотворення сучасними засоби масової інформації.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. При написанні статті було використано та проаналізовано ряд ґрунтовних наукових досліджень, статей у періодичних виданнях, бібліографічних показників та іншого. Серед ключових дослідників, чиї праці було розглянуто, варто виділити – Г. Вонсович, Ю. Гайдук, О. Гойман, Е. Данилова, А. Демідова, Л. Зубрицька та інші. Проблемами політичного впливу та питаннями політичного маніпулювання, займались в тому числі і вітчизняні науковці. Окремі аспекти міфотворчості знайшли висвітлення в роботах М. Еліаде, Яцунської, Т. Рассадіної, С. Лебедєва, О. Макарової, Д. Усова, П. Гуревича, Е. Кассірера, К. Хюбнера, О. Донченко, Ю. Романенко, Р. Барта Д. Дадаяна, О. Заздравної, Ю. Левенця, Г. Почецова, Т. Паніотової, С. Кара-Мурзи, Т. Ю. Шайгородського та інших. Дослідження цих авторів присвячені вивченню проблеми політичного міфу та архетипів, що лежать в основі будь-яких міфів.

В публічній сфері, за допомогою мас-медіа відбуваються трансформаційні зміни, в основі яких – зміна природи політики. Ці зміни відбуваються завдяки включенню до публічної дискусії багатьох сфер людської діяльності, в тому числі й макро- та мікро-економічних процесів, що тривалий час мали обмеження у вигляді латентного внутрішнього життя домашнього господарства. (Анохін, 2016, с. 44-56), тобто ринком і родиною. Таким чином, політика, що функціонує в рамках суспільства стає невід’ємною частиною життя кожного громадянина. Предметом політичної дискусії може бути будь-яка тема, висвітлювана у ЗМІ, яка може вплинути на виборчу поведінку громадян (Вонсович,2).

Міф є універсальною константою та функціонує у різних площинах соціального життя/ Він створює такі умови для інтеграції різних груп, незважаючи на процеси, що виконується без участі єднання людей та раціональної свідомості. В даний спосіб формується специфічний зв’язок із зовнішньою дійсністю. При цьому суспільство об’єднується групою пануючих форм мислення та системою міфів, що підтримують та зумовлюють активність його членів (Гойман, 2013, с. 44).

Також можемо говорити, про те, що міф відноситься та входить до політичної дійсності, при цьому людина відчуває почуття ідентичності та робить можливим відчуття духу спільноти (Данилов, 2008 с. 27). Таким чином, встановлюються суспільні цінності і соціальна ієрархія, а також стає правомірною та законодавчою структура влади. Сучасна політична дійсність, беручи участь в політичній дискусії, для якої характерною властивістю є різнополярність досліджуваних тем, проблем, де головну роль виконують мас-медіа, також має наявність політичних міфів.

Спільні площини функціонування міфу, політики та засобів масової інформації у сучасному світі зводяться до того, що мас-медіа творять нову якість комунікації в суспільстві, представляють собою безпосередній вплив на кондицію політичного міфу сьогодення. Також в умовах сьогодення, за допомогою спільного функціонування міфи та засоби масової інформації стають взаємозалежними. При цьому, навіть з погляду, що мас-медіа мають

позитивне значення, оскільки, вони являються ефективним елементом соціальної взаємодії та підтримують суспільну рівновагу - маніпулятивні можливості ЗМІ безмежні. З кожним днем сучасний світ стає все більш інформаційно насиченим, а тому часто незрозумілим для людей. Людина не здатна самотійно отримати й перевірити всю необхідну їй інформацію, а тому вимушена багато що сприймати як правду. В результаті мас-медіа надають суспільству не лише знання про навколишню дійсність, але й вагомо формують емоційні та поведінкові стереотипи.

Таким чином, сучасні політичні міфи є наслідком певної залежності. У сучасній гіпердійсності щораз більше явищ, які отримують політичний вимір. Сфери, які до цього часу мали небагато спільного з політикою, починають відігравати в політичному вимірі важливу роль. Поява в сучасному світі публічної сфери поряд з політичною і приватною призвела до корінних змін у способах спостереження за політикою. Преса, радіо, клуби за інтересами і неурядові організації, які є елементами публічної сфери, почали втручатись в політичний простір і провели реорганізацію його меж. Згадані інституції, довершуючи інтенсивний вплив на способи вирішення питань в державі, також змінили способи спостереження за політикою. (Кассирер, с. 387–390).

Підкреслюючи роль міфу як слова, яке є комунікатором, і посідає властивості письмової форми і форми зображення, Бартес акцентує, що слово попри свій комунікаційний потенціал дає змогу зберегтись міфічній мові, надаючи їй тим самим подібних властивостей комунікатора. Міфи разом з медіа виконують також педагогічну функцію. Здійснюючи в певний спосіб освіту суспільства, міфи спільно з медіа є також суспільними скеровувачами. Інакше кажучи, вони мають вплив на суспільну і політичну поведінку. Наприклад, реклама, фотографія, фільм, репортаж, представлені в мас-медіа видовища, вказують на певні схеми поведінки, роблять їх широковживаними у суспільстві. (Кирилова, 2015, с. 80–93).

Засоби масової інформації (ЗМІ) – це публічне поширення різних даних і відомостей за допомогою різноманітних технічних засобів (телебачення, радіо, Інтернет, газети, журнали). Варто відмітити, що стінгазети, бібліотеки, форуми,

Інтернет-блоги, конференції і подібне – не відносяться до засобів масової інформації. Таким чином, в політичній, соціальній, економічній та інших сферах життя населення, ЗМІ крім передачі даних, також є способом агітації, маніпуляції та пропаганди.

До того ж «соціальна відповідальність має не менше значення, ніж розвинута економічна інфраструктура, політична стабільність або втіленні в життя проектів інноваційного розвитку» (Гайдук, 2017).

Потрібно відзначити, що мас-медіа через такі методи, як навчання, інформування, переконання, навіювання та інші психологічні методи впливають на маси. Задяки тиражуванню інформації стосовно духовних цінностей, соціальних вимог стандартизуються і стереотипізуються поведінкові й світоглядні норми суспільного життя (Гусєва).

Ми вже зазначали раніше, що «ЗМІ мають справу з інформацією, і саме контроль за інформацією дає змогу маніпулювати масовою свідомістю, створювати у ній модель вигідної суб'єкту впливу дійсності та вирішувати, які проблеми на сьогодні є найбільш актуальними. Штучно відтворюється таке явище, як медіа-свідомість (тобто свідомість, заснована на хибних цінностях, маніпулятивних інтерпретаціях, подвійній моралі), коли реальність, пропонована ЗМІ, відрізняється від дійсної. Громадська думка через медіа-свідомість значно спотворюється та має значні відмінності з реальністю» (Гусєва).

За допомогою ЗМІ інформацію можна:

– спотворити за допомогою неповного, одностороннього викладу (тобто фрагментарний спосіб поширення інформації - частка інформації подрібнюється на менші частки та коли інформація подається єдиним неопрацьованим потоком, що не дозволяє людині сформувати цілісну картину подій);

– вміння показати у тому вигляді в якому вигідно для когось;

– звертаючи увагу на окремих аспектах події вміння приховати малозначну деталь, замовчуючи інші, що створює додаткову можливість маніпулювати свідомістю людей;

– створити «інформаційний галас», тобто коли зниження сприйняття фактів досягається за рахунок подачі такої кількості новин, за якої стає неможливим їхнє сортування;

– відволікти увагу від дійсно важливих подій шляхом надання яскравої, але несуттєвої інформації;

– оперативно подати навіть неперевірену інформацію, адже будь-яке перше повідомлення про подію справляє значно сильніший вплив на аудиторію, ніж наступні;

– поширювати певний погляд на інформацію як її єдино можливий та правильний варіант.

На даному етапі розвитку незалежної України виникає своєрідна культурна дискусія, що полягає у протиставленні реалій та міфів. На противагу раціональним аргументам пропонується тенденція свідомості, яка створює форми мислення у міфологізованому вигляді. Виникає вона як свого роду захисна реакція. Згадуючи радянські часи, раніше сукупність знань та поглядів поставала перед нами у вигляді ієрархічного цілого. Зараз, внаслідок просто шалених темпів накопичення знань, світогляд пересічної людини розсипався на мозаїку випадкових, погано пов'язаних між собою понять. Такий мозаїчний тип свідомості сприяє нав'язуванню потрібних поглядів і переконань через рекламу, тому що знання формуються значною мірою ЗМІ, а не системою освіти. Іншими словами, створення політичного міфу відбувається за допомогою засобів політичного маніпулювання та за допомогою політичної реклами.

Таким чином, політична реклама - ц специфічна система прийомів масової комунікації. При цьому, політичне міфо творення стає неодмінною ознакою сучасності. Воно не пояснює реальної дійсності, а використовує її для створення ілюзії, гармонійної конструкції, своєрідної системи координат свідомості, специфічного відтворення суспільних явищ. На думку сучасних дослідників, політичний міф повинен відштовхуватись від національних особливостей менталітету, тобто національних архетипів, які породжуються історією, долею народу, його культурою.

У рамках політологічної науки виділяється та аналізується ментальність (менталітет) на основі моделі соціальної структури суспільства або типології суб'єктів політики, тобто менталітет розглядається як психологія (іноді характер), свідомість і самосвідомість якоїсь соціальної групи, представників певної соціально-політичної спільності людей. Кажучи інакше, формування менталітету відбувається під впливом соціокультурних факторів, традицій, культури, соціальних та державних інститутів суспільства. Підсумовуючи, можна говорити, що політичний менталітет - це специфічна структура та сукупність різних психічних властивостей, якостей, особливостей та проявів, що використовуються для позначення оригінального способу мислення.

Сьогоднішній розвиток подій в політичній сфері в Україні показує реальну боротьбу та зіткнення різних міфів. До них, в основному, відносяться як ті, що утворюють основу політичної культури її незалежного державного існування. Причиною деміфологізації є ті зміни політичної ситуації в Україні, які виявили недієздатність міфології, що вироблялася радянською політичною культурою і в межах її претендувала на абсолютне значення. Ситуація тотальної деміфологізації свідомості зумовила потребу поновлення міфологічного потенціалу політичної культури. Анархічність міфів зумовлена також культурною неоднорідністю України. Міф дає відповіді на запитання, які неможливо пояснити формулами та раціональними доказами (Смирнова, 2016, с. 64).

Коли ми говоримо про ЗМІ як про «четверту неформальну гілку влади», то потрібно наголосити про взаємопов'язані процеси між ЗМІ та формальними гілками влади. Таким чином, ми розглянули особливості творення сучасних політичних міфів засобами масової інформації ми дійшли наступних висновків, що ідеологія є, з одного боку, механізмом втілення результатів розумової діяльності, певних теорій та концепцій у соціальну практику, а з іншого – полем політичної діяльності суб'єкта. Механізм дії сучасного політичного міфу розкривається через його структурні, функціональні та технологічні особливості. Сучасний політичний міф має синтетичний характер.

Існує універсальний алгоритм формування політичного міфу засобами масової інформації. Міф фіксується в свідомості через певні ритуали, які є колективними діями сильної емоційної взаємодії та розуміння, зміцнюють колективну єдність і є важливим фактором політичного регулювання та встановлення певної моделі суспільно-політичної системи. Нарешті, міф впроваджується у свідомість мас за допомогою засобів масової інформації та інших установ масової культури, для цього використовується низка методологічних прийомів та прийомів (включаючи вигадку фактів, штучний відбір подій реальності для спілкування, використання маніпулятивної семантики, спрощення та стереотипізації, фрагментації та терміновості, сенсаційності, «інформаційного шуму»).

Загалом можемо підсумувати, що на сьогодні засоби масової інформації стали потужним інструментом формування політичних міфів та впливу на політичну свідомість, цим самим завдавши величезного удару по інформаційній безпеці сучасного суспільства.

Література:

1. Анохін М. Г. (2016). Політична система: перехідні процеси. – М.: Інфомарт, – 301 с.
2. Вонсович Г. Б. Політичний міф як чинник трансформації політичної свідомості. – [Електронний ресурс]. – URL: <http://geojournal.igs-nas.org.ua/index.php/2227-6246/article/viewFile/162210/161173>
3. Гайдук Ю. (2017) Мас-медіа як творці сучасних політичних міфів / Ю. Гайдук, В. Зінчук // Укр. нац. ідея: реалії та перспективи розв. – Вип. 19. – С. 72 – 76.
4. Гойман О. (2013). Особливості сучасної політичної міфотворчості / О. Гойман // Проблеми гуманітарних наук. Філософія. – Вип. 31. – С. 40 – 50.
5. Гусева С. А. Современный политический миф: игра по законам архаики [Електронний ресурс] // Свердловская региональная общественная организация «Центр психоанализа»: [сайт] / С. А. Гусева. – Режим доступу: <http://freud.by.ru/pages/guseva.shtml>.

6. Данилов А.Н. (2008). Журналистика в переходный период: проблемы и перспективы. – М. – 132 с.
7. Данилова Е.Е. Деятельность СМИ в условиях открытого, закрытого и переходного обществ: методологический анализ // URL:www.lib.ua-ru.net/diss/zak1/92502.
8. Дебор Г. Общество спектакля [Электронный ресурс] // Библиотека Гумер – гуманитарные науки: [сайт] / Ги Дебор. – Режим доступа: http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Polit/Debor/index.php.
9. Демідова А.А., Ярова А.Б. (2019). Засоби масової інформації як «четверта неформальна гілка публічної влади»: способи медіа-маніпуляції // [Електронний ресурс] / А.А.Демідова, А.Б.Ярова / Електронний журнал «Державне управління: удосконалення та розвиток» включено до переліку наукових фахових видань України з питань державного управління – № 4 – Режим доступу до журн.: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/4_2018/102.pdf
10. Зубрицька Л. Й. (2005). Міф як феномен сучасної політики: автореф. дис. кандидата політичних наук. Спеціальність 23.00.01 – теорія та історія політичної науки / Л. Й. Зубрицька. - К. Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка, – 14 с.
11. Кассирер Э. Техника современных политических мифов [Электронный ресурс] // Библиотека «Полка букиниста»: [сайт] / Эрнст Кассирер. – Режим доступа: http://society.polbu.ru/political_science/ch65_i.html.
12. Кириллова Н.Б. (2015) Мифотворчество в медиакультуре// Общественные науки и современность.– №5. – С. 155 – 165.
13. Кривцун К. Как СМИ нами манипулируют [Электронный ресурс] // Bad news: [сайт] / Константин Кривцун. – Режим доступа: http://badnews.org.ru/news/kak_smi_nami_manipulirujut/2010-04-20-713.
14. Смирнова М. (2016). Створення стереотипів засобами масової інформації в добу інформаційного суспільства / М. Смирнова // Теле- та радіожурналістика. – Вип. 15. – С. 63-67. – Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tir_2016

References:

1. Anokhin M. H. (2016). Politychna systema: perekhidni protsesy. – M.: Infomart, – 301 s.
2. Vonsovykh H. B. Politychnyi mif yak chynnyk transformatsii politychnoi svidomosti. – [Elektronnyi resurs]. – [URL:http://geojournal.igs-nas.org.ua/index.php/2227-6246/article/viewFile/162210/161173](http://geojournal.igs-nas.org.ua/index.php/2227-6246/article/viewFile/162210/161173)
3. Haiduk Yu. (2017) Mas-media yak tvortsi suchasnykh politychnykh mifiv / Yu. Haiduk, V. Zinchuk // Ukr. nats. ideia: realii ta perspektyvy rozv. – Vyp. 19. – S. 72 – 76.
4. Hoiman O. (2013). Osoblyvosti suchasnoi politychnoi mifotvorchosti / O. Hoiman // Problemy humanitarnykh nauk. Filosofiia. – Vyp. 31. – S. 40 – 50.
5. Huseva S. A. Sovremennyyi politycheskyi myf: yhra po zakonom arkhayky [Elektronnyi resurs] // Sverdlovskaiia rehyonalnaia obshchestvennaia orhanyzatsyia «Tsentr psykhoanalyza»: [sait] / S. A. Huseva. – Rezhym dostupu: <http://freud.by.ru/pages/guseva.shtml>.
6. Danylov A.N. (2008). Zhurnalystyka v perekhodnyi peryod: problemy y perspektyvy. – M. – 132 s.
7. Danylova E.E. Deiatelnost SMY v uslovyiakh otkrytoho, zakrytoho y perekhodnoho obshchestv: metodolohycheskyi analiz // URL:www.lib.ua-ru.net/diss/zakl/92502.
8. Debor H. Obshchestvo spektaklia [Elektronnyi resurs] // Byblyoteka Humer – humanytarne nauky: [sait] / Hy Debor. – Rezhym dostupu: http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Polit/Debor/index.php.
9. Diemidova A.A., Yarova A.B. (2019). Zasoby masovoi informatsii yak «chetverta neformalna hilka publichnoi vlady»: sposoby media-manipuliatsii // [Elektronnyi resurs] / A.A.Diemidova, A.B.Iarova / Elektronnyi zhurnal «Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok» vklucheno do pereliku naukovykh fakhovykh vydan Ukrainy z pytan derzhavnoho upravlinnia – № 4 – Rezhym dostupu do zhurn.: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/4_2018/102.pdf
10. Zubrytska L. Y. (2005). Mif yak fenomen suchasnoi polityky: avtoref. dys. kandydata politychnykh nauk. Spetsialnist 23.00.01 – teoriia ta istoriia politychnoi

науки / L. Y. Zubrytska. - K. Kyivskyi natsionalnyi un-t im. Tarasa Shevchenka, – 14 s.

11. Kassyrer Э. Tekhnyka sovremennykh polytycheskykh myfov [Elektronnyi resurs] // Byblyoteka «Polka bukynysta»: [sait] / Эрнст Кассыер. – Rezhym dostupu: http://society.polbu.ru/political_science/ch65_i.html.

12. Kyryllova N.B. (2015) Myfotvorchestvo v medyakulture// Obshchestvennye nauky y sovremennost.– №5. – S. 155 – 165.

13. Kryvtsun K. Kak SMY namy manipulyruuiut [Elektronnyi resurs] // Bad news: [sait] / Konstantyn Kryvtsun. – Rezhym dostupu: http://badnews.org.ru/news/kak_smi_nami_manipulirujut/2010-04-20-713.

14. Smyrnova M. (2016). Stvorennia stereotypiv zasobamy masovoi informatsii v dobu informatsiinoho suspilstva / M. Smyrnova // Tele- ta radiozhurnalistyka. – Vyp. 15. – S. 63-67. – Rezhym dostupu:http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tir_2016

Анотація

Максимчук О.В., Бондар С.С. Роль мас-медіа у формуванні політичних міфів. – Стаття.

У статті досліджено роль мас-медіа у становленні та формуванні сучасних політичних міфів. Зазначено, що інформаційні засоби масової інформації, у свою чергу, в умовах загальної нестабільності та зростаючої міжнародної та геополітичної конкуренції, використовуються владою як потужний інструмент політичного впливу і, таким чином, виконують не інформаційну, а ідеологічну функцію. Поєднання цих двох фундаментальних процесів призводить до загальної ірраціоналізації політики та створює надзвичайно сприятливі умови для контролю над політичною свідомістю та поведінкою мас за допомогою технологій політичного міфотворення. Розкрито сутність співвідношення категорії міфу і засобів масової інформації у соціально-політичній площині. Акцентовано увагу на особливостях творення сучасних політичних міфів шляхом тотальної експансії мас-медіа у сферу не лише суспільної свідомості, але й способу сучасного буття соціумів загалом, владних відносин зокрема. Міф поєднує раціональне і ірраціональне знання, він

є характерною рисою історичної пам'яті народу і сучасних оцінок природного і соціального світу.

Зазначено, що політична реклама є специфічною системою прийомів масової комунікації. Політичне міфотворення стало неодмінною ознакою сучасності, політичній міфології більше притаманна «спонтанність» розвитку, незалежність від волі осіб та інститутів, причетних до її створення. Це зумовлено тим, що політична міфологія формується в процесі взаємодії ідеологічної доктрини з існуючими стереотипами суспільної свідомості. Визначено, що процес трансформації публічної сфери супроводжується зміною природи політики за допомогою засобів масової інформації. Відбувається це за допомогою включення до публічної дискусії багатьох сфер людської діяльності. Узагальнено, що ЗМІ через повідомлення, інформування, навчання, переконання, навіювання та інші психологічні методи впливають на маси.

Зазначено, що політичний міф став складовою добре відпрацьованої технології маніпулювання – і не лише «побутовою» частиною масової свідомості, але й теоретичною (ідеологічною) її складовою. Політичний міф використовується як інструмент для конструювання політичної реальності, побудови нової ціннісної системи.

Зроблено висновок, що сьогодні мас-медіа стали потужним інструментом формування політичних міфів та впливу на політичну свідомість, цим самим завдавши величезного удару по інформаційній безпеці сучасного суспільства.

Зазначено, що ознакою є характерний для міфологічної свідомості, та і культури загалом, провінціалізм, що поряд з агресією та анархією міфів утворює наступну визначальну рису нинішньої ситуації. Деякі події та явища сучасної політичної дійсності, що здаються на перший погляд нелогічними та неможливими для пояснення, можуть стати зрозумілішими, якщо розглядати їх з точки зору іншої, міфологічної логіки, що домінує в масовій, в тому числі масовій політичній, свідомості.

Ключові слова: політичний міф, плив, інформація, мас-медіа, формування.

Summary

Maksymchuk O. V., Bondar S.S. The role of the media in the formation of political myths. - Article.

The article examines the role of mass media in the formation and formation of modern political myths. It is noted that the media, in turn, in the context of general instability and growing international and geopolitical competition, are used by the authorities as a powerful tool of political influence and thus perform not an informational but an ideological function. The combination of these two fundamental processes leads to a general irrationalization of politics and creates extremely favorable conditions for the control of political consciousness and behavior by the masses of political myth-making. The essence of a parity an a category of a myth and mass media in a sociopolitical plane is opened. It is accented on features of creation of modern political myths by total expansion of mass-media to sphere not only public consciousness, but also a way of modern life of societies in general, relations of power in particular. Myth combines rational and irrational knowledge, it is a characteristic feature of the historical memory of the people and modern assessments of the natural and social world.

It is noted that the political myth has become a component of a well-established technology of manipulation - and not only a "domestic" part of the mass consciousness, but also a theoretical (ideological) component. Political myth is used as a tool for constructing political reality, building a new value system. It is generalized that the media influence the masses through messages, information, training, persuasion, suggestion and other psychological methods.

It is stated that political mythology is more inherent in the «spontaneity» of development, independence from the will of individuals and institutions involved in its creation. This is due to the fact that political mythology is formed in the process of interaction of ideological doctrine with the existing stereotypes of public consciousness. Ultimately, both ideology and mythology are important elements of the symbolic world of politics, both of which aim to form a value and ideological paradigm.

It has been determined that the process of transformation of the public sphere is accompanied by a change in the nature of politics through the media. This happens

through the inclusion of many spheres of human activity in public discussion. It is concluded that today the mass media have become a powerful tool for forming political myths and influencing the political consciousness, thus dealing a huge blow to the information security of modern society.

Key words: political myth, flow, information, mass media, formation.